NOI_A5.qxp_Sestava 1 29.01.2020 11:37 Stránka 1

NÁRODNÝ ONKOLOGICKÝ INŠTITÚT

MINISTERSTVO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Choďte na skríning.

KAŽDÝ ROK PRIBUDNE NA SLOVENSKU VIAC AKO 30 000 NOVÝCH PRÍPADOV ONKOLOGICKÝCH OCHORENÍ.

A NEMUSELO BY...

- Každý z nás je zodpovedný za svoje zdravie a môže preň urobiť veľa aj pravidelným absolvovaním preventívnych prehliadok a skríningových programov.
- Aký je rozdiel medzi prevenciou a skríningom?

  Prevencia (primárna) je súbor opatrení na predchádzanie chorôb, chýb, zranení a ich následkov a udržiavanie optimálneho stavu zdravia - (zdravý životný štýl).

  Skríning môže odhaliť nádorové ochorenie v skorom štádiu, v ktorom je liečiteľné a vyliečitelné. Je tiež označovaný ako sekundárna prevencia.

Skríningový program - čo to je?

Onkologické ochorenie sa spočiatku nemusí prejavovať žiadnymi alebo len zanedbateľnými príznakmi, ktoré môže odhaliť skríningové vyšetrenie. V súčasnosti na Slovensku prebiehajú tri skríningové programy onkologických ochorení na ktoré vás vyzve zdravotná poisťovňa alebo sa informujte u vášho obvodného lekára.

Skríning rakoviny hrubého čreva a konečníka

Rakovina hrubého čreva je druhým najčastejším zhubným nádorovým ochorením u mužov a tretím najčastejším u žien. Začína obvykle polypom (slizničným výrastkom), ktorý môže krvácať. Vyšetrenie, ktoré takýto polyp zistí a súčasne ho aj odstráni pred tým, než by sa časom zmenil na rakovinu, môže zachrániť život.

Vo veku **od 50 do 75** rokov si človek môže vybrať skríningové vyšetrenie **buď testom na skryté krvácanie v stolici – tzv. test na okultné krvácanie alebo priamo vyšetrením hrubého čreva kolonoskopicky.** Test na skryté krvácanie je jednoduché a prístupné vyšetrenie malej vzorky stolice, v ktorej sa môžu zistiť voľnému oku neviditeľné stopy krvácania a jeho príčinu treba potom hľadať. V prípade pozitívneho testu sa vyšetrenie doplní kolonoskopiou – vyšetrením celého úseku hrubého čreva pomocou tenkej sondy.

Zoznam pracovísk vykonávajúcich skríningové kolonoskopie nájdete na: www.krca.sk

V prípade, že máte akékoľvek podozrenie, že váš zdravotný stav nie je v poriadku, navštívte bezodkladne svojho lekára.

Skríning rakoviny prsníka

Rakovina prsníka je najčastejšie zhubné nádorové ochorenie u žien na Slovensku. Skríning rakoviny prsníka má za cieľ, čo najskôr zachytiť skoré štádium rakoviny prsníka, účinne, menej radikálne ho liečiť, zlepšiť prognózu ochorenia a znížiť úmrtnosť. **Robí sa mamografickým vyšetrením v mamografických centrách ženám od 50 do 69 rokov,** lebo v tomto veku je najvyššie riziko vzniku rakoviny prsníka. Ženy by ho mali absolvovať raz za dva roky. Okrem skríningového vyšetrenia prsníkov pomocou mamografie naďalej platí, že prsníky si má žena vyšetrovať raz mesačne sama, t.j. samovyšetrením.

Mamografické pracovisko si môžete vybrať zo zoznamu, ktorý nájdete na: www.health.gov.sk alebo www.noisk.sk. Preventívne mamografické vyšetrenie môžete absolvovať už od 40. roku života.

Skríning rakoviny krčka maternice

Pravidelným skríningom rakoviny krčka maternice sa dá zabrániť až 9 z 10 prípadov tohto ochorenia.

Každá žena vo veku od 23 rokov by mala raz ročne 2 roky po sebe v rámci gynekologického vyšetrenia absolvovať cytologické vyšetrenie, pri ktorom sa malou kefkou zotrie vzorka zo sliznice krčka maternice a pošle sa na kontrolu do laboratória.

Ak je cytológia v poriadku, nasledujúce cytologické vyšetrenia by sa mali robiť v 3-ročných intervaloch. Výsledkom je výrazný pokles prípadov rakoviny krčka maternice. PAP test, ktorým sa celoplošný skríning robí, dokáže zachytiť a diagnostikovať, a tým aj vyliečiť aj tzv. predrakovinové stavy, a tak predísť vzniku rakoviny.

Gynekológov v okolí bydliska a ich kontakty možno zistiť u svojej zdravotnej poisťovne alebo ich nájsť na: www.e-vuc.sk.

Nezabúdajte na preventívne gynekologické vyšetrenie od 18. roku života.

Starajte sa o svoje zdravie. Viac informácií nájdete na www.noisk.sk

Odborná garancia: *Partneri:*